

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معاونت حقوقی و امور مجلس

بسمه تعالی

شماره ۵/۱۰۷/۵۴۲
تاریخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۸
پیوست ندارد.....

۰۷:۳۱

رئیس اسرپرست محترم دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

معاون کل محترم

رئیس محترم سازمان اورژانس کشور

رئیس محترم هیئت مدیره و مدیرعامل سازمان بیمه سلامت ایران

مدیر عامل محترم سازمان انتقال خون ایران

رئیس محترم انستیتو پاستور ایران

با اهدای سلام

احتراماً، با عنایت به ضرورت آموزش و آگاه سازی پیامدهای زاینبار برای پیش گیری و مقابله با شیوع بیماری کرونا، تشویق شهروندان برای اقدامات پیش گیرنده شیوه مناسبی به شمار می آید. با اینحال، در مواردی توصیه های مراقبتی و بهداشتی نادیده گرفته شده و حق بر سلامت جامعه نقض یا به خطر می افتد. بر این اساس و با توجه به وجود ظرفیت های قانونی در مقابله با رفتارهای زیان رسان، ، جرایم و مجازات های مربوط به شیوع ویروس کرونا؛ مستخرج از ملاحظات حقوقی تدوین شده توسط معاون محترم حقوقی رییس جمهور به شرح ذیل جهت بهره برداری ایفاد می گردد:

در قلمرو قوانین و مقررات از رهگذر ظرفیت های موجود می توان نسبت به تعقیب دسته ای از افراد که در این زمینه مرتکب اقدام های زیان رسان می شوند، مبادرت ورزید. شماری از بزه کاران آن دسته هستند که ضوابط مربوط به پیشگیری و مقابله با ویروس کرونا را نقض می کنند. نسبت به این دسته با توجه به قوانین و مقررات می توان عنوان های مجرمانه زیر را بکار گرفت:

۱) مانع اجرای مقررات بهداشتی شدن مربوط به ویروس کرونا

بر اساس ماده (۲۲) قانون طرز جلوگیری از بیماری های آمیزشی و بیماری های واگیردار ۱۳۲۰ هرگاه اشخاص مانع اجرای مقررات بهداشتی شوند نیز مجرم به شمار آمده و به موجب آن ماده به کیفر محکوم می گردند. به این سان، آن دسته که دستورهای بهداشتی رسمی در این خصوص را نقض می کنند و از این رهگذر مانع اجرای تصمیم های بهداشتی اتخاذ شده از سوی ستاد می شوند بزه کار بوده و شایسته تحمل کیفر هستند.

۲) تهدید علیه بهداشت عمومی از طریق شیوع ویروس کرونا

به موجب ماده (۶۸۸) قانون مجازات اسلامی (بخش تعزیرات) اگر شماری از افراد به اقدام علیه بهداشت عمومی مثل آلوده کردن محیط از طریق انتقال ویروس کرونا مبادرت ورزند، در صورتی که مطابق قانون خاص مجازات شدیدتری وجود نداشته باشد، به کیفر حبس تا یک سال محکوم می شوند. بنابراین، آن گاه که شماری با علم به داشتن بیماری ناشی از ویروس کرونا آن را به سایرین انتقال دهند و در سطح جامعه بدون رعایت نکات بهداشتی و مراقبتی حضور یابند و به این واسطه زمینه پخش محدود ویروس فراهم شود، مرتکب بزه کاری شده اند و به کیفر مذکور محکوم می گردند.

۳) جرم های صنفی و اقتصادی مربوط به ویروس کرونا

شماری از رفتارهای مجرمانه مربوط به ویروس کرونا را می توان از مصادیق جرم های اقتصادی تصور کرد. مرتکبان این جرم ها را از رهگذر شماری از قوانین مثل قانون نظام صنفی ۱۳۹۲، قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز ۱۳۹۲، قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی و درمانی ۱۳۶۷ ودر موارد خاص و با جمع آمدن همه شرایط با قانون مجازات اخلال گران نظام اقتصادی می توان به کیفر رسانید. هرگاه شماری به گران فروشی و یا احتکار یا تولید متقلباته کالاهای بهداشتی مبادرت ورزند اگر از اصناف بهداشتی و درمانی مانند داروخانه باشند بر اساس فصل دوم قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی و درمانی قابل مجازات هستند و اگر از سایر اصناف باشند می توان از ظرفیت قانون نظام صنفی ۱۳۹۲ (فصل هشتم با عنوان تخلفات و جریمه ها) استفاده کرد.

علاوه براین، مطابق قانون پیش گفته هرگاه افرادی به گران فروشی و یا احتکار نسبت به کالاهای مورد نیاز عمومی مبادرت ورزند با کیفر مواجه می شوند. بنابراین، احتکار، گران فروشی و یا دیگر رفتارها مثل پیش خرید فراوان کالاهای مورد نیاز مرتبط می تواند با این مجازات مواجه گردد.

۴) تقلب در درمان مربوط به ویروس کرونا

مطابق قوانین موجود خصوصاً قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی و درمانی ۱۳۶۷ و قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری ۱۳۷۶ هرگاه افرادی که در صنف امور بهداشتی و دارویی دارای مجوز فعالیت های درمانی هستند به تقلب در درمان از قبیل مداوای آن مبادرت ورزند مرتکب بزهکاری شده اند و به موجب قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی و درمانی به کیفر می رسند. اما، اگر اینان صنف نباشند و بدون مجوز فعالیت به تقلب در درمان این بیماری مبادرت ورزند مانند فروش داروی درمان این بیماری مرتکب کلاهبرداری شده و به موجب قانون مذکور یعنی قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری به مجازات می رسند.

جواد افشاری
سرپرست اداره کل
حقوقی و تنظیم مقررات

رونوشت

- جناب آقای دکتر همتی معاون محترم حقوقی و امور مجلس جهت استحضار
- جناب آقای دکتر داودی مشاور محترم وزیر و مدیرکل حوزه وزارتی جهت استحضار
- اداره کل حقوقی و تنظیم مقررات